

THEMA: Bioamrywiaeth

CEFNDIR

Mae'r sesiwn hon yn ceisio archwilio meysydd allweddol Bioamrywiaeth gan gynnwys beth yw bioamrywiaeth, pwysigrwydd bioamrywiaeth, colled bioamrywiaeth, y cysylltiad rhwng bioamrywiaeth a'r hinsawdd a sut y gallwn ni helpu.

Erbyn diwedd y dydd dylai'r plant allu gwneud y canlynol:

- Deall y term 'bioamrywiaeth', pam ei fod yn bwysig a sut y gall ein helpu.
- Deall y cysylltiad rhwng bioamrywiaeth a'r hinsawdd.
- Deall bygythiadau i fioamrywiaeth a sut y gall tiroedd ysgolion gefnogi bywyd gwyllt a bioamrywiaeth yn lleol.
- Gwybod sut i wneud gwahaniaeth trwy wneud gofodau yn fwy cyfeillgar i natur.
- Brwdfrydig i rannu beth maent wedi'i ddysgu gydag eraill i ledaenu'r neges.

Termau Defnyddiol

Term	Diffiniad
Bioamrywiaeth	Y cyfoeth o wahanol rywogaethau sy'n byw mewn un ardal.
Ecosystem	Cymuned a'r cynefin ble mae organebau yn byw.
Rhywogaeth	Uned sylfaenol o ddosbarthiad. Gall unigolion o'r un rhywogaeth gyfnewid genynnau neu ryngfridio'n llwyddiannus. Mae cathod, cŵn, pobl a cheffylau yn enghreifftiau o wahanol rywogaethau.
Newid hinsawdd	Mae newid hinsawdd yn golygu bod tywydd arferol y Ddaear yn newid dros amser. Gall hyn ddigwydd am fod pobl yn llosgi tanwydd fel glo, olew a nwy, sy'n rhyddhau nwyon i'r aer. Mae'r nwyon hyn yn dal gwres, gan wneud y blaned yn gynhesach.
Cynefin	Ble mae organeb yn byw.
Diflanedig	Ddim yn bodoli mwyach.
Rhywogaethau brodorol	Diffinnir rhywogaeth frodorol fel un sydd wedi cyrraedd Prydain ac Iwerddon yn naturiol ers terfyn y rhewlifant diwethaf (h.y. heb gymorth bodau dynol) neu un a oedd eisoes yn bodoli (h.y. wedi goroesi ers yr Oes Iâ ddiwethaf).
Rhywogaethau Estron / Goresgynol	Rhywogaethau estron yw planhigion ac anifeiliaid sy'n byw mewn ardaloedd nad ydynt yn bodoli ynddynt yn naturiol.

Dolenni/Adnoddau

Cefndir a diffiniadau:

- [BBC Bitesize Biodiversity and Ecology](#)
- [Garddio bywyd gwyllt](#)

Dolenni cyswllt i adnoddau Sir y Fflint

- [Gwefan Cyngor Sir y Fflint](#)
- [Natur yn Sir y Fflint](#)
- [Cynllun Cefnogi Natur yn Sir y Fflint](#)
- [Rheoli Perllannau](#)
- [Taflen Sir y Fflint yn blodeuo](#)
- [Plannu coed yn Sir y Fflint](#)

Dolenni cyswllt i Bionet, bartneriaeth natur leol Gogledd Ddwyrain Cymru

- [Gwefan Bionet](#)
- [Adnoddau Caru Gwenyn](#)